

Nr. 8. September 2001

Kursus i Strafudmåling

75. Hemmelige agenter - Aktindsigt - Menneskerettigheder
76. Valgt forsvarer - Udenlandsk
77. Færdselssag - Afstand til forankørende - Beviser - Selvinkriminering
78. Narkotika - Samfundstjeneste
79. Forsvarerpålæg
80. Erstatning - Falsk tilståelse - Psykisk udviklingshæmmet - Forsvarerbistand under afhøring - Egen skyld - Surrogatfængsling
81. Blufærdighedskrænkelser - Beviser - Politirapporter, frifindelse trods tilståelse til rapport
82. Salær - Fængselsbesøg
83. Bedrageri - Samfundstjeneste - Socialbedrageri
84. Udlændingeloven - Udvisning - Flygtningenævnet
85. Samfundstjeneste - Vilkårsovertrædelse

Årsberetning for Københavns Byret 2000

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Landsforeningens bestyrelse:

Thomas Rørdam
formand, København

Mogens Juhl
næstformand, Odense

Michael Abel
Holbæk

Karen Marie Dyekjær
Esbjerg

Hans Kjellund
Århus

Mona Martens
Aalborg

Niels Forsby
København

Sven-Erik Poulsen
København

Ansvarshavende redaktør:

Elsebeth Rasmussen

Oplagstal: **1090**

Formandens adresse:

Postbox 9017, 1022 København K

Telefon 3312 4540
Fax 3393 4540

Straffudmåling i voldtægtssager

Rigsadvokaten har den 20/8 2001 afgivet en redegørelse til Justitsministeriet om strafniveauet i voldtægtssager. Redegørelsen kan læses på Justitsministeriets hjemmeside www.jm.dk. Det fremgår af redegørelsen, at de foreliggende afsluttede sager ikke ændrer billedet i forhold til en tilsvarende redegørelse fra januar 2001 (se Lf. Medd. 10/2001).

Straffuldbyrdseslov

Den 1/7 2001 trådte den nye straffuldbyrdseslov i kraft. I en række opregnede tilfælde i lovens § 112 er der mulighed for domstolsprøvelse.

Redaktøren er naturligvis et tørstende kar efter at bringe afgørelser på dette nye område og henstiller til foreningens medlemmer og andre at være behjælpelig hermed.

Udover loven foreligger der en lang række bekendtgørelser, cirkulærer og vejledninger. Desværre har Kriminalforsorgen opgivet at videreføre den såkaldte Blå Cirkulæresamling, hvorfor advokaterne er henvist til Lovtidende eller Retsinformation via nettet. Materialet fylder, hvad der svarer til en fyldt stor bilagsmappe.

Kursus i Strafudmåling

Kurset retter sig til advokater, der i mindre omfang beskæftiger sig med strafferet eller nye beneficerede advokater, som ønsker et højere kendskab til området. Kurset henvender sig endvidere til dommerfuldmægtige og retsassessorer. Kurset vil primært vedrøre sanktionsfastsættelsen.

Kurset vil være tilrettelagt således, at hovedparten af kurset vil dreje sig om strafudmålingen indenfor en række traditionelle områder:

- Vold
- Mindre narkokriminalitet
- Tyveri
- Røveri
- Mindre former for forbrydelser
- Spirituskørsel og andre færdselssager.

På baggrund af de udvalgte emner vil der blive givet oversigter over udmålingspraksis, herunder praksis for anvendelse af helt eller delvist betingede domme, eventuelt med vilkår om samfundstjeneste eller vilkår om behandling.

Kursuslærere:

Advokat Torben Oxbøll
Statsadvokat Elsemette Cassø
Landsdommer Lisbeth Parbo

Kurset finder sted:

965 Mandag den 24. september 2001 kl. 10.00 - 17.00
Forsikringens Hus, København

966 Tirsdag den 25. september 2001 kl. 10.00 - 17.00
Århus Kongreshus, Århus

Kursusafgift: 2.400/2.800 kr. ekskl. moms.

Henvendelse til Advokaternes Serviceselskab.

Hemmelige agenter - Aktindsigt - Menneskerettigheder

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 6, stk. 1

Den engelske anklagemyndighed tilbageholdt materiale for den dømmende ret i narkosag. Først under ankesagen efter 4 år tilbød man at orientere dommerne, men ikke forsvaret, om noget materiale, formentlig affødt af, at klageren på anden vis havde skaffet oplyst, at der havde medvirket en hemmelig meddeler eller agent under efterforskningen.

Der forelå en krænkelse af artikel 6, stk. 1, men domstolen gav ingen erstatning, da man ikke kunne tage stilling til, om materialet kunne have ført til, at klageren blev frifundet.

Det fremgår af referatet, at den pågældende meddeler også skulle have samarbejdet med danske myndigheder.

Atlan v. Storbritannien app. 36533/97, 19/6 2001

Klageren A, en fransk statsborger, forud for retssagen bosat i Brasilien, blev i England dømt for indsmugling af 18 kg kokain og fik i 1990 en dom på 18 års fængsel. Under sagen gjorde han og hans senere afdøde søn gældende, at de var diamanthandlere og var blevet narret til at transportere en kuffert fuld af narkotika af en Rudi Steiner. De kunne imidlertid ikke sandsynliggøre deres påstand, heller ikke deres antagelse af, at den pågældende arbejdede som meddeler for toldvæsenet.

Under krydsforhør nægtede tolderne at be- eller afkræfte, hvorvidt der var benyttet en meddeler. Forsvarerne fik ingen underretning herom, heller ikke retten, og under hele sagen nægtede anklagemyndigheden, at man lå inde med supplerende relevant materiale.

I foråret 1994, medens ankesagen verserede, erfarede klageren gennem det franske blad "Libération", at en schweizisk politiinspektør, Cattaneo, der havde udført agentopgaver, havde skrevet en rapport "The Mato Grosso Report", der omhandlede hans efterforskning i 1991 i narkosmugling mellem Brasilien og Europa.

I begyndelsen af 1995 fik klagerens advokat fat i rapporten, der omtalte Rudi Steiner og beskrev ham som en af de tre faste meddelere til det brasilianske, **det danske** (udhævet her) og det franske politi. Efter det oplyste skulle han være interesseret i stjålne

juveler og gennem længere tid være involveret i forsendelse af kokain fra Brasilien til Europa. Kokainen skaffede han uden vanskeligheder fra det brasilianske politi.

Klageren overlod rapporten til den engelske anklagemyndighed, som imidlertid nægtede at be- eller afkræfte oplysningerne og gentog, at man ikke lå inde med relevant materiale, som ikke allerede var fremlagt.

Klageren anførte en yderligere ankegrund, nemlig en anmodning om at fremføre nye beviser. Han gjorde gældende, at The Mato Grosso Report underbyggede hans påstand om, at Rudi Steiner havde adgang til både stjålne juveler og kokain, og at han samarbejdede fast med politiet i Europa.

Omkring dette tidspunkt, oktober 1995, underrettede anklagemyndigheden forsvaret om, at man modsat tidligere oplysninger lå inde med materiale, som ikke var blevet fremlagt under sagen. Dette materiale ville man gøre appelretten bekendt med - uden at forsvarerne eller klageren fik aktindsigt.

Anklagemyndigheden bad derfor retten tage stilling til begæringen om ikke at gøre modparten bekendt med materialet af hensyn til offentlig interesse.

I februar 1997 besluttede appelretten, at det ikke var nødvendigt at gøre forsvaret bekendt med materialet, og få dage senere blev ankesagen afvist.

I slutningen af februar 1997 indbragte klageren sagen for Menneskerettighedskommissionen, og i oktober 2000 passerede den nåleøjet.

Sagen blev afgjort af 7 dommere, der henviste til en tidligere afgørelse i *Rowe and Davis v. The United Kingdom*, hvorefter artikel 6, stk. 1, som hovedregel kræver, at anklagemyndigheden giver forsvaret adgang til alt materiale i dens besiddelse, både til den anklagedes fordel og det modsatte. Imidlertid kan der være situationer, hvor det er nødvendigt at holde oplysninger tilbage for at beskytte andres fundamentale rettigheder (f.eks. en meddeler, hvis liv kan være i fare) eller for at beskytte en vigtig offentlig interesse (f.eks. at hemmeligholde et bestemt efterforskningskridt).

Sådan tilbageholdelse af oplysninger er efter artikel 6 kun tilladt, når det er strengt nødvendigt, og kun når de vanskeligheder, det afføder for forsvaret, på passende måde kompenseres af den fremgangsmåde, der følges af retten.

Klagerens forsvar var, at han ved falske foregivende var blevet involveret i indsmugling af kokain af en person, som han kendte under navnet Rudi Steiner, som han troede var en meddeler for toldvæsenet.

Forsvareren fik hverken oplysninger om en meddeler eller om Steiner, heller ikke dommeren fik sådanne oplysninger, og under krydsforhøret nægtede de involverede toldembedsmænd at be- eller afkræfte, om de havde benyttet meddelere eller havde hørt om Steiner, ligesom anklagemyndigheden under sagen forsikrede om, at der ikke blev tilbageholdt relevant materiale for forsvaret.

Imidlertid dukkede der under ankesagen, 4 år efter at klageren var domfældt, og efter at denne selv havde fundet nye beviser om Steiners aktiviteter, nyt materiale op i anklagemyndighedens besiddelse. Appelretten besluttede på anklagemyndighedens begæring, at forsvaret ikke skulle gøres bekendt hermed.

Selv om karakteren af det hemmelige materiale aldrig er blevet afsløret, giver begivenhedsforløbet en stærk mistanke om, at det drejede sig om Steiner, hans forbindelse med det engelske toldvæsen og hans rolle i efterforskningen og anholdelse af klageren. Oplysninger, som ville være centrale i klagerens forsvar.

Som det har været anført i den ovennævnte dom, *Rowe and Davis*, finder retten, at den nationale dommer er den, der bedst kan afgøre, om den manglende afsløring af materialet til forsvareren krænker klagerens ret til en retfærdig rettergang.

Anklagemyndighedens undladelse af at forelægge bevismaterialet for den dømmende ret og give retten mulighed for at træffe en afgørelse om fremlæggelse, krænkede klagerens ret til en retfærdig rettergang og indebar derfor en overtrædelse af artikel 6, stk. 1.

Da Menneskerettighedsdomstolen ikke så sig i stand til at forudskikke, om klageren ville være blevet dømt, hvis krænkelsen ikke var sket, anså man afgørelsen som tilstrækkelig oprejsning for økonomisk og ikke-økonomisk skade, og tillagde alene sagsomkostninger med 15.000 £.

- oo0oo -

Selve afgørelsen kan findes på engelsk på hjemmesiden www.echr.coe.int.

Redaktøren har prøvet at søge på nettet efter den pågældende rapport, men fandt ikke umiddelbart noget af interesse, men ved at søge på Libération og Cattaneo fandt hun en boganmeldelse. Den schweiziske politimand Fausto Cattaneo har tilsyneladende i 2001 udgivet sine farverige erindringer: "Comment j'ai infiltré les cartels de la drogue". Editions Albin Michel.

Redaktørens franskkundskaber er for beskedne til, at hun gider anskaffe bogen.

Valgt forsvarer - Udenlandsk

Retsplejelovens § 730 og § 738

T, der havde en dansk forsvarer beskikket, bad om tillige at blive bistået af en fransk advokat, således at omkostningerne herved ville blive afholdt af ham selv. Byretten meddelte afslag, men landsretten tillod det begærede efter RPL § 730, stk. 2, 1. pkt., jfr. bekendtgørelse nr. 94 af 15/3 1979 med senere ændringer og princippet i RPL § 738, stk. 1.

Ø.L. 19. afd. kære nr. S-1804-91, 22/6 2001

I en røverisag fra Frederiksberg anmodede en af de sigtede T om, at han udover advokat A ønskede at blive bistået af advokat F, Paris, idet udgifterne herved ville blive afholdt af ham selv. Der forelå til retsmødet tillige en anmodning fra F om tilladelse til at varetage T's interesser sammen med advokat A.

I mangel af nærmere begrundelse udtalte anklagemyndigheden sig imod begæringen med bemærkning om, at andre advokater end danske og advokater fra andre nordiske lande kun undtagelsesvis af retten kan tillades benyttet som forsvarer.

Advokat A bemærkede bl.a., at den franske advokat, der allerede havde haft en kontrolleret samtale med T, ville kunne styrke forsvaret. Anklagemyndigheden protesterede fortsat mod, at den franske advokat fik adgang til sagens akter.

Byrettens kendelse var sålydende:

"Efter sagens karakter, og idet sigtede har fået beskikket en forsvarer, findes der ikke oplyst sådanne omstændigheder, som kan begrunde, at sigtede undtagelsesvis får tilladelse til yderligere at benytte en fransk advokat som forsvarer, jf. retsplejelovens § 730, stk. 2, 3. pkt. Det bemærkes i den forbindelse, at retssproget er dansk, jfr. retsplejelovens § 149, stk. 1.

Herefter

bestemmes:

Sigtedes begæring om yderligere at benytte advokat F, Paris, som valgt medforsvarer tages ikke til følge."

Landsretten udtalte:

"Efter bestemmelsen i retsplejelovens § 730, stk. 2, 1. pkt., jfr. bekendtgørelse nr. 94 af 15. marts 1979 med senere ændringer, kan advokat F møde som valgt forsvarer, såfremt han ved en erklæring fra rette myndighed dokumenterer, at han udøver virksomhed under betegnelsen "avocat" i Frankrig. Herefter, og under henvisning til princippet i retsplejelovens § 738, stk. 1,

B E S T E M M E S:

Den påkærede kendelse ændres således, at sigtede T, under ovennævnte forudsætning gives tilladelse til for egen regning at antage advokat F som valgt forsvarer til at bistå den beskikkede advokat i forsvaret af sigtede."

- oo0oo -

Det fremgik bl.a. af advokat A's kæreskrift, at advokat F var en erfaren og anerkendt forsvarer i Frankrig, og at han tidligere havde været forsvarer for T, og at denne, der var fransk statsborger, i henhold til EMK artikel 6, stk. 3, pkt. C, havde ret til at forsvare sig ved bistand af en forsvarer, som han selv havde valgt.

- oo0oo -

En tidligere sag om både beskikket og valgt forsvarer, begge danske, findes i Lf.Medd. 69/1992.

Landsforeningens Meddelelse 77/2001

Færdselssag - Afstand til forankørende - Beviser - Selvinkriminering

Retsplejelovens § 752, færdselslovens § 115

Færdselsbetjent foranstaltede på motorvej en slags rekonstruktion af bilists afstand til betjentens motorcykel uden at gøre bilisten bekendt forinden med formålet med rekonstruktionen eller dennes ret til at nægte at udtale sig. Frifindelse.

Retten i Brøndbyerne, nr. S 115-01 sb, 22/6 2001

T var tiltalt efter færdselslovens § 15, stk. 3 for at have kørt bil ad Køge Bugt Motorvejen i Vallensbæk kommune og undladt at afpasse afstanden til en forankørende, hvorved der var fare for påkørsel, hvis køretøjet foran standsede eller dets hastighed nedsattes.

Der var påstand om bøde og betinget frakendelse.

T nægtede sig skyldig. Forklaringerne fra T og politiassistenten, der var den forankørende, er gengivet i retsbogen (jfr. nedenfor).

Rettens bemærkninger:

"Retten finder efter bevisførelsen, at tiltalte - før han blev bedt om at bakke sin bil - ikke var blevet gjort bekendt med, at han blev sigtet for at have kørt for tæt på en forankørende.

Under disse omstændigheder finder retten ikke at kunne lægge vægt på den måling af afstanden mellem politimotorcyklen og tiltaltes bil, der blev foretaget, efter at tiltalte var bragt til standsning.

Der er derimod intet til hinder for, at politimanden som vidne kan afgive forklaring om kørslen.

Efter bevisførelsen finder retten, at det må lægges til grund, at tiltalte har kørt tæt på den forankørende motorcykel, der blev ført af politiassistent P. Der findes imidlertid ikke at være ført bevis for, hvilken afstand der var mellem motorcyklen og tiltaltes bil og herunder navnlig ikke, at afstanden var så kort, at den udgjorde en tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden.

Retten finder det derfor ikke tilstrækkeligt bevist, at tiltalte er skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet.

Derfor frifindes tiltalte i det hele for tiltalen.

THI KENDES FOR RET:

Tiltalte T frifindes.

Det offentlige betaler sagens omkostninger."

- oo0oo -

T's og politiassistentens forklaringer fra retsbogen:

"Tiltalte forklarede, at han kørte på stedet. Han kørte alene i bilen i retning mod København. Han havde ikke travlt og kørte 110 km/t. Han kørte bag ved en motorcykelbetjent, der kørte med samme hastighed. De kørte i lang tid i inderste vognbane, fordi der ikke var meget færdsel, men på et tidspunkt trak først motorcyklen, og dernæst tiltalte selv ud i midterbanen. Han kan ikke huske, hvorfor de trak ud i midterbanen. Efter nogen tid vinkede motorcykelbetjenten tiltalte ind til siden. Han ville se tiltaltes kørekort, og da tiltalte havde fundet dette, talte de om forskellige ting, herunder forskellige spørgsmål om kørekort. Herefter bad politimanden tiltalte om at bakke. Han sagde ikke, hvorfor han ønskede det, og der opstod en diskussion, fordi tiltalte mente, at man ikke må bakke på en motorvej. Da politimanden fastholdt, at det skulle tiltalte, gjorde han det, og han standsede bilen på et tilfældigt sted. Han var ikke blevet bedt om at bakke til et bestemt punkt. Tiltalte så, at politimanden tog noget op af sidetasken og så, at det var et målebånd, og politimanden målte afstanden mellem politimotorcyklen og tiltaltes bil til 16 komma et eller andet. Derefter sagde politimanden, at tiltalte havde kørt for tæt på. Dette kunne han ikke acceptere. Han mener selv, at han havde kørt med en passende afstand, men kan ikke sige, hvor mange meter der var mellem bilen og motorcyklen. Der var ikke tale om nogen faretruende situation, og der var ikke nogen grund til at køre tæt. Politimanden sagde på dette tidspunkt, at tiltalte ville blive indberettet, eller der ville blive skrevet rapport eller lignende, men tiltalte var ikke gjort bekendt med, at der var tale om en rekonstruktion, før han så målebåndet. Den afstand, der var mellem bilen og motorcyklen, efter at tiltalte havde bakket, var ikke den afstand, tiltalte mener, at der var mellem bilen og motorcyklen, da de kørte. Han mener, at der var større afstand, da de kørte. Han ringede til politimanden dagen efter, fordi denne havde søgt at kontakte ham telefonisk, og politimanden læste enkelte dele af rapporten op, blandt andet meterangivelsen. Tiltalte gentog, at han ikke kunne godkende, at det var den afstand, der var tale om. Foreholdt sin uunderskrevne forklaring til afhøringsrapporten, bilag 2, side 2, at han skulle have forklaret til rapporten, at den afstand han havde angivet ved parkering, den afstand til motorcyklen han havde angivet ved parkering, skulle have svaret til den afstand, han holdt til motorcyklen under kørslen, forklarede tiltalte, at dette blev ikke læst op for ham. Det er korrekt, at han har angivet over for politimanden, at den afstand, der var, da de kørte, kunne sagtens have været større end den udmålte afstand på 16,3 m.

Politiassistent P mødte som vidne og erklærede sig bekendt med vidnepligten og vidneansvaret.

Vidnet forklarede, at motorvejen på det sted er 2-sporet. Han kørte med 110 km/t ifølge politimotorcyklens police pilot. Der var nogle langsommere køretøjer i 1. vognbane, og han trak derfor ud i 2. vognbane. Pludselig så han en bil, der kørte bagved ham med ca. 10 meters afstand. Han fortsatte kørslen et stykke tid, fordi han skulle finde et sted, hvor han kunne konstatere den nærmere afstand. Afstanden øge-

des lidt, men blev aldrig mere end 15 m vurderet ud fra størrelsen af bilen i sidespejlene. De fortsatte 2½ til 3 km, før vidnet vinkede tiltalte ind til siden og bad tiltalte om at placere bilen i samme afstand fra motorcyklen, som da de kørte. Tiltalte bakkede en smule, og vidnet tjekkede bilens størrelse i sine sidespejle og mente, at bilen holdt lidt længere tilbage, end da de kørte. Han tog et målebånd frem og målte afstanden mellem motorcyklen og bilen til 16 komma et eller andet. Tiltalte blev herefter sigtet for at have kørt for tæt på motorvejen. Forespurgt om tiltalte allerede var blevet sigtet for for tæt kørsel, før han blev bedt om at placere sin bil i den rigtige afstand, forklarede vidnet, at han ikke kan huske den nøjagtige formulering. Han kan ikke huske præcis, hvornår han sigtede tiltalte for for tæt kørsel. Tiltalte protesterede lidt i forbindelse med placeringen af bilen, men tiltalte havde inden fået at vide, at det handlede om, at han skulle konstatere afstanden under kørslen. Tiltalte var umiddelbart indstillet på at acceptere, at der var tale om en overtrædelse af reglerne om afstanden mellem 2 køretøjer, indtil han fik oplysning om den normale konsekvens heraf."

- oo0oo -

Tidligere afgørelser om afstand til forankørende, se Lf.Medd. 11/2001 (pkt. 2, side 35).

Forsvareren skrev forud for domsforhandlingen til retten:

"I nærværende sag, og under henvisning til berømmelse af domsforhandling til den 15/6 2001, skal jeg herved meddele, at jeg agter at gøre gældende

1. at beviserne i sagen er indhentet under tilsidesættelse af bevisoptagelsesregler, hvilket kan medføre et materielt forkert resultat, jfr. herom U.1982 1027 og U.2000 627 H
2. at beviset i sagen er indhentet i strid med selvinkrimineringsreglerne, jfr. U. 97 336 VL."

Landsforeningens Meddelelse 78/2000

Narkotika - Samfundstjeneste

Straffelovens § 61 og lov om euforiserende stoffer § 3

Salg af Ecstasy-piller samt besiddelse af små mængder kokain til eget brug. 80 timers samfundstjeneste. Medvirket til opklaring af forholdene.

Retten i Aalborg SS nr. 98-03035-4, 16/2 1999

T på 23 år var under en tilståelsessag tiltalt for i juli-august at have købt 30 stk. Ecstasy-piller og videresolgt disse til unge mennesker i og omkring Jomfru Ane Gade, samt i forhold 2 i august 1998 at have erhvervet 25 stk. Ecstasy-piller med henblik på videresalg og 2 g kokain til eget brug og i forhold 3 ved i august 1998 at have købt 30 stk. Ecstasy-piller med henblik på videresalg samt 1 g kokain til eget brug.

T var ikke tidligere relevant straffet.

Retten fastsatte en straf af fængsel i 4 måneder, men tilføjede:

"Efter det til sagen oplyste fortalte tiltalte selv politiet om forhold 1 og tiltalte har senere bistået politiet i et forsøg på at finde sælgeren af stofferne. Under hensyn hertil samt under hensyn til tiltaltes gode personlige forhold og at tiltalte ikke tidligere er straffet relevant, findes det upåkrævet, at straffen fuldbyrdes nu, hvorfor fuldbyrdelsen af straffen udsættes i medfør af straffelovens § 56, stk. 2, som nedenfor bestemte, herunder med vilkår om, at tiltalte udfører samfundstjeneste i 80 timer inden for en længstetid på 8 måneder, jfr. straffelovens § 62, idet anvendelse af helt betinget dom ikke findes tilstrækkelig."

- oo0oo -

Vilkårene omfattede en prøvetid på 1 år.

Landsforeningens Meddelelse 79/2001

Forsvarerpålæg

Retsplejelovens § 745

Retten ophævede i en narkosag et forsvarerpålæg givet med hensyn til sigtedes egne papirer, lommebøger, regninger m.v., der allerede var sigtede bekendt.

Københavns Byrets 2. afd. 17472/99, 24/9 1999

Forsvareren protesterede mod det pålæg, der var meddelt den 16/9 1999 i medfør af RPL § 745, stk. 4 vedr. sagens bilag 19, der var fotokopier af arrestantens lommebøger, regninger m.v. og således materiale, som var arrestanten bekendt. Forsvareren henviste også til bilag 8 a, b og c, der delvis omtalte materialet i bilag 19 og bemærkede, at der ikke var meddelt advokatpålæg vedrørende sidstnævnte 3 bilag.

Anklageren begærede pålægget opretholdt.

Der afsagdes sålydende

K E N D E L S E:

"Efter karakteren af bilag 19 sammenholdt med politirapporterne bilag 8 a, b, og c og hvoraf forsvareren har gennemgået sidstnævnte tre bilag med sin klient finder retten ikke, at betingelserne for at opretholde det pålæg, der blev givet den 16/9 1999 er opfyldt."

- o0o -

Se en anden narkosag med pålæg, Lf.Medd. 70/2000.

Landsforeningens Meddelelse 80/2001

Erstatning - Falsk tilståelse - Psykisk udviklingshæmmet - Forsvarerbistand under afhøring - Egen skyld - Surrogatfængsling

Retsplejelovens § 730 og § 1018 a

Den - viste det sig - psykisk udviklingshæmmede E blev varetægtsfængslet og sigtet for flere voldtægtsforsøg, men siden frifundet. Allerede ved anholdelsen havde han erkendt, at han i flere tilfælde under kørsel på knallert havde passet forskellige kvinder op. Senere samme dag havde han i en længere afhøring på næsten 5 timer forklaret detaljeret om en lang række overgreb. Det fremgik ikke af rapporten, at E var blevet vejledt om sin ret til forsvarerbistand. Han gentog (lidt ubestemt) sin erkendelse den følgende dag i grundlovsforhør.

Retten var med anklagemyndigheden enig i, at det næppe kunne bebrejdes, at politiet ikke var opmærksom på E's mentale tilstand, men fandt heller ikke, at E havde udvist egen skyld i en sådan grad, at der var tilstrækkeligt grundlag for at nægte ham erstatning. Dog blev der kun givet halv takst, hvor E var surrogatfængslet på vilkår, at han tog ophold hos sin morbror, og ingen erstatning for den sidste kortere periode, hvor E skulle tage ophold hos sin fader. Herudover fik E erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, idet det ikke kunne afvises, at E var blevet afskediget som følge af sagen, dog maximeret til 6 måneder.

Retten i Roskilde S 1-520/00, 26/5 2000

E på 26 år krævede erstatning for uberettiget varetægtsfængsling og mistet arbejde som følge af en frihedsberøvelse i 71 dage med tillæg af 25%, da der var tale om sigtelser for bl.a. grove sædelighedsforbrydelser, i alt 48.500 kr.
Tabt arbejdsfortjeneste med tillæg af sædvanlige feriepenge 136.200 kr.

Anklagemyndigheden påstod frifindelse på grund af egen skyld, RPL § 1018 a, stk. 3, subsidiært både tort- og erstatningsbeløbene nedsat.

E blev anholdt den 14/8 1997 og den følgende dag varetægtsfængslet i medfør af RPL § 762, stk. 1, nr. 2, sigtet for flere voldtægtsforsøg.

Den 24/9 blev fængslingen ændret til surrogatanbringelse hos morbroderen, og den 8/10 til anbringelse hos faderen, hvor E havde haft bopæl inden sin anholdelse. Den 23/10 blev E løsladt.

Den 26/5 1999 blev E i det hele frifundet for den rejste tiltale for 9 tilfælde af forsøg på voldtægt, subsidiært blufærdighedskrænkelser eller forsøg herpå, tyveri og overtrædelse af straffelovens § 164.

Allerede ved anholdelsen havde E erkendt, at han i flere tilfælde under kørsel på knallert havde passet forskellige kvinder op. Under indtransporten påviste han et af gerningsstederne og afgav detaljerede oplysninger. Under en længere afhøring kl. 13.45 - 18.30 forklarede E detaljeret om en lang række overgreb og udpegede gerningsstederne ved at sætte nåle i et kort.¹⁾ Han gennemlæste ikke sin forklaring, idet han som svært ordblind ikke var i stand hertil. Det fremgik ikke af rapporten, at han var blevet vejledt om sin ret til forsvarerbistand.

Under grundlovsforhøret den følgende dag, der varede 32 minutter, forklarede han bl.a., at han "føler sig seksuelt tiltrukket af tykke damer, der er lidt oppe i årene .... Når han har standset de pågældende kvinder, tager han dem på røven samt på brysterne og mellem benene. Endvidere viser han sin pik for dem. Det har været hans hensigt at forsøge at indlede samleje....."

Efter en mentalundersøgelse af 8/10 1997 fremgik bl.a., at E måtte anses for omfattet af personkredsen i straffelovens § 16, stk. 2.

Under domsforhandlingen nægtede E sig i det hele skyldig. Tre kvinder forklarede om forskellige henvendelser, herunder råb til kvinderne, ligesom E i et vist omfang havde fulgt efter kvinderne på sin knallert. Ingen af dem havde set E blotte sig eller foretage sig andet seksuelt.

E's advokat gjorde bl.a. gældende, at politiet allerede fra starten burde være opmærksom på en lang række urigtige detaljer i E's forklaringer, bl.a. om det først udpegede

---

¹⁾ Senere i dommen betegnet "nåleafhøringen".

gerningssted. "Nåleafhøringen" fandt sted i strid med de retningslinier, der fremgår af Rigsadvokatens meddelelse 5/1995, hvorefter personer, der er omfattet af straffelovens § 16, på politiets eget initiativ skal have forsvarerbistand. Det fremgik i øvrigt ikke af rapporten, at E var blevet vejledt om sin ret til bistand af forsvarer. Der blev endvidere henvist til Anklagemyndighedens Årsberetning 1998/99 side 42 om forsigtighed med at anlægge sædvanlig "egenskylds" vurdering, når der er tale om psykisk udviklingshæmmede personer.

Anklagemyndigheden anførte til støtte for frifindelsespåstanden bl.a., at politiet ikke forud var bekendt med E og ikke havde noget grundlag for at antage, at E var omfattet af straffelovens § 16, stk. 2. E havde efter kvindernes forklaring bevæget sig betænkelig nær det strafbare område. Den afhørende kriminalassistent under "nåleafhøringen" havde ikke særlig anledning til at få mistanke om, at E var mentalt afvigende. Heller ikke dommer, anklager eller forsvarer under det efterfølgende grundlovsforhør.

De sædvanlige takster måtte subsidiært fraviges i forbindelse med surrogatfængslingen. Der var næppe grund til at tillægge mere end højst 6 måneders løn, selv om E ikke havde fået arbejde efter løsladelsen.

Domsmandsretten udtalte:

"Domsmandsretten lægger vægt på, at E under "nåleafhøringen" afgav en lang og detaljeret forklaring om en række voldtægtsforsøg og andre forbrydelser mod kønssædeligheden. Efter udfaldet af dommen af 26. maj 1999, sammenholdt med de i forbindelse med dommen afgivne vidneforklaringer, finder retten at lægge til grund, at E's forklaring under "nåleafhøringen" var udslag af mere eller mindre frie seksuelle fantasier, muligvis som resultat af den måde afhøringen af E fandt sted. Domsmandsretten lægger i denne forbindelse vægt på, at E tilsyneladende ikke er blevet vejledt i sin ret til at få forsvarerbistand også under denne afhøring, og lægger endvidere vægt på, at E - i lyset af det senere fremkomne mentalundersøgelsesresultat - burde have haft en sådan bistand efter retningslinierne i Rigsadvokatens meddelelse nr. 5/1995.

Retten er for så vidt enig med anklagemyndigheden i, at det næppe kan bebrejdes nogen af de deltagende polititjenestemænd, at politiet ikke på dette tidspunkt var opmærksom på E's mentale tilstand, men retten finder under de ovennævnte omstændigheder ikke, at E ved sine udtalelser til politiet såvel ved anholdelsen, som under "nåleafhøringen", og ved sine udtalelser under grundlovsforhøret, har udvist egen skyld i en sådan grad, at der er tilstrækkeligt grundlag for at nægte ham erstatning efter reglerne i retsplejelovens § 1018a, stk. 3.

Domsmandsretten finder herefter grundlag for at tillægge ham følgende erstatningsbeløb:

For frihedsberøvelsen den 14. august 1997	3.800 kr.
For frihedsberøvelse den 15. august 1997 til 24. september 1997 (41 dage)	20.500 kr.
For frihedsberøvelsen 25. september 1997 til 8. oktober 1997 (14 dage) gives der halv takst	<u>3.500 kr.</u>
I alt	27.800 kr.
Med tillæg af 25%	<u>6.950 kr.</u>
I alt	34.750 kr.

Domsmandsretten har alene fundet grundlag for at kunne tillægge E halv takst for frihedsberøvelsen fra 25. september 1997 til 8. oktober 1997, i hvilket tidsrum E var surrogatfængslet, men skulle tage ophold hos sin morbror. For den resterende surrogatfængslingsperiode 8. oktober 1997 til 23. oktober 1997, i hvilket tidsrum E skulle tage ophold hos sin far, har domsmandsretten ikke fundet grundlag for at tillægge nogen erstatning for frihedsberøvelsen.

Herudover tillægger domsmandsretten skønsmæssigt E 58.500 kr. i tabt arbejdsfortjeneste, idet det ikke kan afvises, at E er blevet afskediget som følge af frihedsberøvelsen, og at frihedsberøvelsen endvidere har medført, at E ikke senere har haft mulighed for at skaffe sig arbejde.

Domsmandsretten finder dog ikke, at der er årsagssammenhæng mellem frihedsberøvelsen og hans manglende arbejde i mere end 6 måneder. Endvidere finder domsmandsretten, at erstatningen for den tabte arbejdsfortjeneste bør tage sit udgangspunkt i E's gennemsnitlige lønindkomst forud for frihedsberøvelsen."

Af domskonklusionen fremgår, at der blev tillagt feriepenge til den mistede løn, ligesom beløbene på sædvanlig måde blev forrentede.

Landsforeningens Meddelelse 81/2000

Blufærdighedskrænkelser - Beviser - Politirapporter, frifindelse trods tilståelse til rapport

Straffelovens § 232

Frifundet (dissens) trods detaljeret tilståelse til rapport. T havde efter sin forklaring flere gange fået at vide, at han kun kunne løslades og komme tilbage til sin datters fødselsdag, hvis han tilstod. Afhøringen bestod iflg. T af en række spørgsmål, der kun tillod ham at forholde sig til et allerede fastslået faktum.

Retten i Hjørring SS 00218/00, 10/5 2000

T på 29 år var tiltalt for blufærdighedskrænkelser og forsøg herpå over for en 13-årig pige, idet han i december 1999 en dag mellem kl. 06.30 - 06.40 skulle have råbt fra sin personbil: "Vil du have min stive pik" og den følgende dag på samme tid at have forsøgt at krænke pigen ved verbale tilråb, hvilket imidlertid mislykkedes, da hun opdagede ham og gemte sig.

Der var påstand om ubetinget fængselsstraf. T nægtede sig skyldig. Han, pigen, en arbejdskollega B og den afhørende politiassistent A afgav forklaring.

T var ved to domme i 1996 for blufærdighedskrænkelser idømt henholdsvis 6 måneder og 30 dages fængsel. I 1998 var han for straffelovens § 233 (opfordring til utugt eller stille usædelig levevis til skue) idømt en fællesstraf af fængsel i 4 måneder. Han blev prøveløsladt på vilkår om at underkaste sig psykiatrisk/sexologisk behandling. Prøvetiden var ikke udløbet, reststraf 61 dage.

Retten lagde til grund, at pigen havde været udsat for de pågældende overgreb, men fortsatte:

"En dommer finder det bevist, at tiltalte er gerningsmanden til blufærdighedskrænkelserne og forsøget herpå. Denne voterende lægger vægt **på**, at tiltalte passer til det om end sparsomme signalement af gerningsmanden, **på** at tiltaltes bil ligner den bil som gerningsmanden benyttede, **på** at tiltalte på vej på arbejde passerer tæt på gerningsstedet, samt **særligt på**, at tiltalte har tilstået overfor politiet.

To dommere finder ikke, at tiltaltes tilståelse overfor politiet kan tillægges nogen bevismæssig vægt, henset til det af tiltalte og vidnet politiassistent A forklarede omkring omstændighederne i forbindelse med politiets afhøring af tiltalte. Da dette sparsomme signalement, og ligheden mellem tiltaltes bil og den bil, som forurettede så på gerningsstedet, alene kan anses for indicier, der ikke etablerer det tilstrækkelige bevis finder disse voterende, at tiltalte bør frifindes.

Der afsiges dom i overensstemmelse med stemmeflertallet."

- oo0oo-

Det fremgik af den medsendte retsbog, at T nægtede at have været i det pågældende kvarter på de anførte dage. Han boede et andet sted. Han mødte - også et andet sted - på arbejde kl. 7 og havde hver eneste dag afhentet en arbejds-kammerat B. Han havde

de pågældende dage stemplet ind kl. 06.50. Den seneste af de to dage forlod han arbejdspladsen kl. 9 for at køre sin bil til syn.

Retsbogen fortsætter:

"Ved anholdelsen bemærkede betjenten, at tiltalte havde været på banen igen, heraf sluttede han, hvad sagen drejede sig om. På vej ind til stationen tilstod han, da politiet flere gange havde sagt, at det var en forudsætning for, at han kunne komme tilbage til fødselsdagen. Han ønskede ikke, at hans kone skulle blive nødt til at fortælle fødselsdagsgæsterne, at han var anholdt. På politistationen svarede han på en række spørgsmål, der kun tillod ham at forholde sig til et allerede fastslået faktum. Han sagde til politiet, at hvis det skulle være ham, skulle det være sket tidligere end kl. 6.30 - 6.40. Han underskrev politirapporten, som han havde gennemlæst for at få lov til at gå."

Pigen beskrev en bil i nogenlunde samme farve som tiltaltes med en hækspoiler i bilens farve. Bilen måtte være en ældre model, da lyset kunne slukkes under kørslen. Andendagen så hun, at manden muligvis havde overskæg, det var en voksen mand på 25-30 år.

T forklarede supplerende, at hans bil var forsynet med kørelys, som ikke under kørslen kunne slukkes fra kabinen. Hækspoileren var anderledes end af pigen beskrevet.

Arbejdskollegaen bekræftede at være blevet hentet af T de pågældende dage og at have stemplet ind kl. 6.50.

Politiassistent A forklarede bl.a.:

"Vidnet kendte tiltalte og hans fortid, og signalementet og bilen fik straks vidnet og en anden politiassistent til at tænke på tiltalte. De tog samme dag ud til tiltaltes bopæl. Tiltaltes hustru tilkaldte tiltalte, og de bad tiltalte om at komme med på stationen. Da vidnet så tiltalte komme kørende i sin sølvgrå bil, der havde en hækspoiler i bilens farve, var han ikke i tvivl om, at tiltalte var gerningsmanden. Tiltalte blev ikke i hjemmet i detaljer gjort bekendt med, hvad sagen drejede sig om. Under indtransporten blev tiltalte erklæret anholdt. Under indtransporten talte de om sagen, og direkte adspurgte erkendte tiltalte. Tiltalte og hans familie fejrede datterens fødselsdag, og derfor var tiltalte under tidspres. Under indtransporten sagde de til tiltalte, at det kunne gå hurtigt eller langsomt med at komme hjem, afhængig af, om det var nødvendigt med en konfrontation. Vidnet ved ikke, om det kan have påvirket tiltaltes indstilling til sigtelsen. På stationen blev foretaget en almindelig afhøring. Tiltalte er af natur stille, og han skulle hjælpes på vej. Han lagde kortene på bordet. På de centrale områder skulle tingene trækkes ud af tiltalte, måske fordi tiltalte var flov. Vidnet

forestod afhøringen af tiltalte. Den anden politiassistent opholdt sig i lokalet og har muligvis stillet spørgsmål i opstartsfasen af afhøringen."

Landsforeningens Meddelelse 82/2001

Salær - Fængselsbesøg

Retsplejelovens § 741

En byretsdommer syntes, det var overflødigt, at forsvareren havde aflagt sin klient besøg dagen efter varetægtsfængslingen, og ville ikke tillægge salær herfor. Landsretten var af en anden opfattelse og tillagde salær for det pgl. fængselsbesøg.

Ø.L. 8. afd. kære nr. S-2781-01, 23/8 2001

I forbindelse med domsforhandling i en lille sag om butikstyveri fremlagde forsvareren en tidsopgørelse, der omfattede grundlovsforhør, fængselsbesøg den følgende dag samt et fængselsbesøg umiddelbart før domsforhandlingen.

Byretsdommeren tilkendegav efter domsafsigelsen, at han ikke havde tillagt salær for det første fængselsbesøg, idet han fandt dette overflødigt.

Sagen blev påkæret til landsretten med kæreskrift, hvor forsvareren redegjorde for fremgangsmåden ved afholdelse af grundlovsforhør i Københavns Byret (*dommeren så ud til at være ny*), samt at det var fast praksis, at man kort efter varetægtsfængslingen aflagde klienten et besøg.

I den konkrete sag var der tale om en narkoman, og under første fængselsbesøg havde man drøftet muligheden for metadonbehandling, idet han under grundlovsforhøret havde forklaret, at han aldrig var blevet tilbudt metadonbehandling. Under det andet fængselsbesøg umiddelbart før domsforhandlingen var klienten nu motiveret for metadonbehandling og havde fået oplyst en adresse på et ambulatorium, hvor han kunne henvende sig.

Forsvareren medgav, at tiltalen i den pgl. sag var ret ukompliceret, et butikstyveri til en samlet værdi af 358 kr., men retten havde valgt at varetægtsfængsle på den pgl. sigtelse og havde takseret straffen til ubetinget fængsel i 30 dage, hvorfor hun ikke mente, at klienten kun skulle tilbydes discount-forsvarerbistand. Det var hendes opfattelse, at retten ikke havde haft anledning til at censurere forsvarerbistanden ved at nægte klienten det første forsvarerbesøg efter indsættelsen.

Landsretten afsagde følgende kendelse:

"Da byrettens salærfastsættelse ikke omfatter 2 fængselsbesøg

b e s t e m m e s:

Københavns Byrets salærfastsættelse af 9. august 2001 ændres således, at der tillægges den beskikkede forsvarer F yderligere salær på 900 kr. med tillæg af moms."

Landsforeningens Meddelelse 83/2001

Bedrageri – Samfundstjeneste - Socialbedrageri

Straffelovens § 62 og § 279

Som det fremgår forrest i hæftet, vil Advokatsamfundets Serviceselskab afholde kursus i strafudmåling, både for advokater og dommere. Det er også en vanskelig disciplin, som nedenstående sag vil vise. Socialbedrageri for 28.000 kr. i byretten takseret til ubetinget straf. I landsretten blev straffen gjort betinget af samfundstjeneste, idet der var en dom for ligeartet kriminalitet i 1993. Dissens for både rent betinget straf og ubetinget straf.

VL 5. afd. a.s. S-0975-99, 17/8 1999

T på 32 år var under en tilståelsessag tiltalt for bedrageri ved i april – juni 1998 svigagtigt at have undladt at oplyse socialforvaltningen om, at han havde lønindtægter, hvorved han uberettiget fik udbetalt 27.951 kr. i bistandshjælp.

I forhold 2 straffelovens § 163 ved i april og maj 1998 at have afgivet skriftlig erklæring om, at der ikke var sket ændringer i hans økonomiske forhold.

T var tidligere straffet, senest ved dom af 1993 for tyveri, forsøg på hæleri, bedrageri og overtrædelse af straffelovens § 163 med en tillægs- og fællesstraf af fængsel i 6 måneder, betinget.

Byretten udmålte straffen til fængsel i 40 dage og tilføjede: "Der findes ikke at være grundlag for at gøre straffen betinget."

T ankede til formildelse, navnlig således, at straffen blev gjort betinget, eventuelt med vilkår om samfundstjeneste. Anklagemyndigheden påstod skærpeelse.

Kriminalforsorgen fandt T egnet til samfundstjeneste. T havde skiftet job, i øvrigt var hans forhold uændrede.

Landsretten fandt straffen passende udmålt.

"Fire voterende udtalte herefter:

Efter oplysningerne om tiltaltes gode personlige forhold og under hensyn til den tid, der er forløbet, siden tiltalte blev dømt for et tilsvarende forhold, finder vi det forsvareligt at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste som fastsat nedenfor.

En voterende stemmer for at gøre straffen betinget, uden vilkår om samfundstjeneste.

En voterende stemmer for at stadfæste dommen."

Vilkårene blev herefter 50 timers samfundstjeneste indenfor en længstetid på 3 måneder og prøvetid på 1 år med tilsyn.

Landsforeningens Meddelelse 84/2001

Udlændingeloven – Udvisning – Flygtningenævnet

Udlændingelovens § 10 og § 31

Efter at retten har truffet bestemmelse om udvisning, hvorunder man afvejer hensynene i udlændingelovens § 26, er der mulighed for i sager, hvor der har været givet eller nu søges om asyl, at få Flygtningenævnet til at tage stilling til, om udsendelse til hjemlandet vil betyde risiko for asylrelevante overgreb. Nedenfor refereres en række sager herom. Journalnummer kan desværre ikke gives, da det er identisk med udlændingenummeret.

1) Flygtningenævnets beslutning af 3/10 2000 vedrørende klage fra afghansk statsborger A..

A indrejste i Danmark i 1996. Han fik i 1997 opholdstilladelse efter Udl. § 7, stk. 2. I løbet af år 2000 blev han den 7/3 i byretten idømt 4 måneders fængsel samt indrejseforbud i 5 år for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, § 266, § 261, stk. 1 og § 291, stk. 1. Den 13/4 blev han i en anden byret straffet for tyveri og hæleri med en betinget straf uden straffastsættelse. I landsretten fik han den 11/5 2000 fængsel i 8 måneder. Udvisningen blev stadfæstet.

Klageren ville ikke tilbage til Afghanistan. Han var flygtet for Taleban og frygtede ved en tilbagevenden at blive dræbt. Udlændingestyrelsen meddelte den 22/8 2000 A afslag på opholdstilladelse efter Udl. § 7, jfr. § 10, stk. 2. Udlændingestyrelsen fandt

imidlertid, at A ikke kunne udsendes til Afghanistan, og at han fortsat måtte anses for omfattet af Udl. § 7, stk. 2, men at der forelå sådanne særlige grunde, der talte imod meddelelse af opholdstilladelse. Voldssagen udsprang af et opgør med en samboende kvinde, med hvem han havde et opgør, fordi han havde et forhold til en anden kvinde. Samlivsforholdet var ophørt.

Sagen blev indbragt for Flygtningenævnet, der udtalte:

"I overensstemmelse med Udlændingestyrelsens afgørelse af 22. august 2000 lægger Flygtningenævnet til grund, at klageren fortsat er omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 2.

Efter karakteren og grovheden af den af klageren begåede kriminalitet for hvilken han er idømt otte måneders fængsel, finder Flygtningenævnet ikke grundlag for at antage, at klageren frembyder en fare for landets sikkerhed eller i øvrigt for samfundet i et sådant omfang, at særlige grunde taler imod, at der atter meddeles ham opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 2, jævnfør herved § 10, stk. 2.

Flygtningenævnet meddeler herved klageren opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, stk. 2."²

2) Flygtningenævnets beslutning den 11/10 2000 vedrørende klage fra den vietnamesiske statsborger V.

V kom til Danmark som kvoteflygtning i 1981 og blev meddelt opholdstilladelse i 1982 efter Udl. § 8, jfr. § 7, stk. 1.

I 1998 blev han ved landsrettens anke dom idømt 3½ års fængsel for overtrædelse af straffelovens § 191 m.v. og udvist for bestandig, hvorved hans opholdstilladelse bortfaldt, jfr. udlændingelovens § 32, stk. 1.

V oplyste, at hans mor var kineser og faderen vietnameser. Han var i 1978 flygtet til Kina. Han havde ikke siden været i Vietnam. Familien var blevet udvist fra Vietnam i 1979. Det vietnamesiske politi havde givet udtryk for, at V var spion for Kina.

Flygtningenævnet udtalte:

"Flygtningenævnet lægger i overensstemmelse med laissez-passer/visa (.i.) 1981 fra den danske ambassade i Beijing til grund, at ansøgeren er vietnamesisk statsborger.

---

²) Sagen har været gengivet i Flygtningenævnet Informerer nr. 28/2000 som sag nr. 25/28.

Ansøgeren, der er etnisk kineser, har henvist til, at han illegalt udrejste til Kina og herved har unddraget sig militærtjeneste. Ansøgeren har endvidere henvist til, at myndighederne i sin tid over for familien gav udtryk for, at han var taget til Kina for at modarbejde styret i Vietnam.

Efter de foreliggende baggrundoplysninger finder Flygtningenævnet ikke, at ansøgerens kinesiske afstamning, eller det forhold, at han har unddraget sig militærtjeneste, vil medføre, at han ved en tilbagevenden til Vietnam vil blive udsat for asylrelevante reaktioner.

Nævnet finder endvidere efter baggrundoplysningerne heller ikke grundlag for at antage, at ansøgeren ved en tilbagevenden vil være i risiko for sådanne reaktioner som følge af den illegale udrejse af Vietnam og bemærker i den forbindelse, at ansøgeren, der udrejste som 16-årig, ikke på nogen måde har udført oppositionel virksomhed rettet mod Vietnam.

Flygtningenævnet kan herefter tiltræde, at ansøgeren kan udsendes af Danmark, jfr. udlændingelovens § 31, og stadfæster derfor Udlændingestyrelsens afgørelse.³⁾

3) Flygtningenævnets beslutning den 24/11 2000 vedrørende klage fra den statsløse palæstinenser fra Libanon P.

P indrejste i Danmark i 1988. Oprindeligt oplyste han til registreringsrapport, at han ikke havde været medlem af politiske eller religiøse foreninger, ligesom han ikke havde været udsat for straffe. Asylmotivet var, at han ikke havde nogen steder at tage hen efter at have opholdt sig som studerende i et kommunistisk land i 4 år. Han blev samme år meddelt opholdstilladelse i medfør af § 7, stk. 1.

I 1999 blev P straffet ved to byretsdomme, den 29/9 for straffelovens § 252, stk. 1 og § 199, stk. 1 samt våbenloven med en fællesstraf af fængsel i 9 måneder, der omfattede en reststraf fra en tidligere dom for gentagen vold efter § 245 på 181 dage.

Den 16/11 blev P straffet efter straffelovens § 119, stk. 1, § 244 og § 245, stk. 1, jfr. § 247, stk. 1 og til dels stk. 2 samt våbenloven med fængsel i 1½ år. P blev frifundet for udvisning, idet der efter Udl § 26, nr. 4-6 forelå omstændigheder, som måtte antages at medføre, at en udvisning ville virke særligt belastende.

De to sager blev forenet i anken. Det var her oplyst af P, at han havde været aktiv i borgerkrigen. I anledning af en erklæring fra en advokat i Libanon oplyste P, at det

---

³⁾ Sagen har været gengivet i Flygtningenævnet Informerer nr. 28/2000 som sag nr. 26/28.

var korrekt, at han var sigtet for et drabsforsøg begået i 1984 under borgerkrigen, og at denne sag endnu ikke var afsluttet. De to byretsdomme blev stadfæstet af landsretten, dog således, at fængselsstraffen nedsattes til en samlet fællesstraf på to års fængsel. Det bestemtes endvidere, at betingelserne for at udvise P var opfyldt, jfr. Udl § 22, nr. 6 under henvisning til karakteren af den begåede voldskriminalitet, ligesom P flere gange tidligere var straffet for personfarlig kriminalitet. De i lovens § 26, stk. 1, nr. 4-6 anførte hensyn fandtes ikke at tale afgørende imod, at P blev udvist.

En udvisning som konsekvens af den fastsatte straf fandtes ikke at stride mod artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Ansøgeren blev udvist med indrejseforbud i 10 år fra udsendelsen. P fik afslag på tredieinstansbevilling.

P oplyste overfor politiet, at han under ingen omstændigheder ville sendes tilbage til Libanon, idet han i 1984 havde skudt 8 personer i selvforsvar. Det havde han ikke fortalt, da han søgte asyl, idet han var bange for, at man ikke ville tro på ham. P ønskede ikke at udtale sig yderligere herom. Under samtale med Udlændingestyrelsen uddybede ansøger, at han var bange for, at han ville blive misforstået af de danske myndigheder og måske få afslag på sin ansøgning om asyl. Han beskrev nærmere, hvad der havde ført til skudepisoderne, herunder at ansøger selv havde skudt to personer med en dags mellemrum som følge af, at der henholdsvis var blevet skudt efter ham, uden at han blev ramt, og at han den følgende dag var blevet slået med en kølle. Han havde herefter hentet et kalashnikov-gevær og forsvaret sig mod en menneskemængde ved at skyde ind i den for at slippe væk. Otte personer skulle være blevet ramt, herunder hans egen søster ved et vådeskud. (Stærkt forkortet referat). Ansøger kunne ikke nærmere redegøre for, at det rejsedokument, der angiveligt skulle være skaffet en uge før udrejsen, så ud til at være udstedt i 1993. Der skete så mange ting omkring det tidspunkt. Hvis rejsedokumentet var fornyet i Prag, måtte det være broderen, der havde taget det med dertil. Ansøgeren var eftersøgt af de libanesiske myndigheder efter udrejsen, det var han fortsat.

P fremlagde kopi af et dokument, der fremstod som attesteret af Ungdomsdomstolen i (...) fra august 2000, hvoraf det fremgik, at sagen mod P fortsat var suspenderet, og at han i oktober 1987 var fængslet in absentia.

I det indlæg, den beskikkede advokat sendte til nævnet, fremgik det yderligere, at P havde været involveret i en episode med skyderi i 1983. To af de andre var blevet anholdt og havde opgivet P's navn til myndighederne. Under den mundtlige behandling i nævnet forklarede P yderligere bl.a., at han inden udrejsen fra Libanon fik til opgave sammen med nogle andre at foretage en selvmordsaktion i Israel, hvor de skulle have dynamit på sig. Da to af personerne ikke ville være med, opstod der skænderier, hvorved der var en, der skød mod P. Herefter skød P mod den pågælden-

de, og inden længe havde han skudt og ramt 8 mennesker. Han havde ikke forklaret herom under den oprindelige asylsag, da han var bange for, at den israelske efterretningstjeneste havde kilder i det danske politi. P's fader havde skaffet erklæringen fra domstolen og sendt den pr. fax. Han var ikke blevet bedt om at fremlægge nogen original, som faderen stadig havde. At han først var blevet fængslet in absentia i 1987, forklarede han med, at man i Libanon godt kan vente i årevis, før der falder dom.

Flygtningenævnet udtalte:

"Indledningsvist bemærkes, at nævnet finder, hvilket heller ikke har været omtvistet på nævnsmødet, at ansøgeren skal vurderes i forhold til Libanon, hvor ansøgeren er født og opvokset.

Nævnet lægger vægt på, at ansøgeren har forklaret forskelligt og væsentlig udbyggede om den forfølgelsesrisiko, som ansøgeren påberåber sig. Således henviste ansøgeren i ansøgningsskema af 15. juli 1988 til de generelle forhold i flygtningelejrene i Libanon, til at familiens hus var ødelagt, og at der var et slag mellem hæren og venstrepartierne, der medførte beskydning af lejrene. I forbindelse med domsforhandlingen i Østre Landsret fremgår det af Østre Landsrets dombog af 6. januar 2000, at ansøgeren har oplyst, at han var sigtet for et drabsforsøg i forbindelse med en episode, hvor en bestemt familie var efter tiltalte. Ansøgeren har til politirapport af 14. august 2000 oplyst, at han havde skudt otte personer i selvforsvar og har til samtalereferat af 14. september 2000 forklaret nærmere om en skudepisode grundet uoverensstemmelser med en anden person, der førte til, at flere personer ville skyde ansøgeren, der derfor selv skød og ramte otte personer, hvoraf ingen dog døde. Den omhandlede episode fandt sted en uge før udrejsen i 1984. Ansøgeren har til den beskikkede advokat ifølge indlæg af 16. november 2000 forklaret om yderligere en episode, hvor ansøgeren var med til at ødelægge en indhegning, i hvilken forbindelse der opstod skyderi, og mange libanesiske soldater blev såret, ligesom ansøgerens navn efterfølgende blev opgivet, idet to andre medvirkende personer blev anholdt. Ansøgeren har oplyst at være eftersøgt også af denne grund. Ansøgeren har endelig i forbindelse med nævnsmødet forklaret nærmere om, at baggrunden for skudepisoden i 1984 var, at der var uenighed mellem fem personer, der var udpeget til at udføre selvmordsaktion i Israel.

Nævnet finder efter en samlet vurdering af ansøgerens forklaringer, at disse på afgørende punkter fremtræder så forskellige og udbyggede, at ansøgerens forklaring ikke kan lægges til grund.

Særligt for så vidt angår den påberåbte dokumentation fra retten i (...), hvorefter ansøgeren siden (...) oktober 1987 skulle være efterlyst, finder nævnet, at der foreligger væsentlig tvivl om, hvorvidt dokumentet kan lægges til grund som ægte. Nævnet har

imidlertid ikke fundet grundlag for at udsætte sagen på en vurdering af dokumentets ægthed, idet nævnet har fundet, at selv for det tilfælde, hvor det lægges til grund, at dokumentet er ægte, kan nævnet ikke lægge til grund, at dokumentet har den baggrund, som ansøgeren påberåber sig. Nævnet henviser herved til nævnets vurdering af ansøgerens forklaringer som angivet oven for, samt til at den angivne dato – (...) 1987 – heller ikke fremstår i naturlig tidsmæssig sammenhæng med ansøgerens forklaring om, at episoden fandt sted cirka en uge før udrejsen i 1984.

Nævnet bemærker endelig, at ansøgerens pas eller rejsedokument fremtræder som udstedt i maj 1983 i Beirut og forlænget i september 1984 samme sted, ligesom dokumentet senest fremtræder som fornyet i Libanons ambassade i Prag i maj 1988.

Samlet finder nævnet herefter, at der efter udlændingelovens § 31 ikke foreligger hindringer for, at ansøgeren kan udsendes til Libanon.

I overensstemmelse med Udlændingestyrelsens tilkendegivelser på nævnsmødet har nævnet videre vurderet ansøgerens forhold således, at ansøgeren, som statsløs palæstinenser fra Libanon, skal kunne opnå den fornødne beskyttelse fra de libanesiske myndigheder.

Nævnet har fundet, at ansøgeren kan opnå denne beskyttelse og lægger herved vægt på, at ansøgeren som anført har tilknytning til Libanon, ligesom ansøgerens forældre og tre søskende fortsat har ophold der.

Flygtningenævnet stadfæster derfor Udlændingestyrelsens afgørelse."

Landsforeningens Meddelelse 85/2001

Samfundstjeneste - Vilkårsovertrædelse

Straffelovens § 66

T var udeblevet fra samfundstjeneste, angiveligt fordi han var syg, men han havde ikke været i stand til at få en lægeattest. Byretten ville udløse den ubetingede straf, men landsretten fandt under dissens, at der var tale om en enkel overtrædelse af vilkåret, hvorfor der ikke var fuldt tilstrækkeligt grundlag for at træffe afgørelse om ubetinget fængselsstraf.

V.L. 10. afd. a.s. S-1088-01, 14/8 2001

T var blevet idømt samfundstjeneste i 30 timer den 9/10 2000. Den 8. januar 2001 skulle han efter aftale kort forinden med Kriminalforsorgen møde til sin samfundstjeneste. Han mødte ikke op, fordi han var syg. Han havde ikke besøg af læge, men havde senere forgæves forsøgt at få en lægeattest. Han gav ikke besked til Kriminalforsorgen om, at han var syg, fordi han ikke havde taletid på sit kort. Kriminalforsorgens repræsentant oplyste, at han havde ringet til klienten og senere opsøgt denne på bopælen. Der var ingen hjemme, bortset fra en hund.

Byretten fandt, at den ubetingede straf burde udløses. T ankede med påstand om, at den betingede dom med vilkår om samfundstjeneste blev opretholdt. Han oplyste supplerende, at han nu havde fået fast arbejde, men havde fået at vide, at han ville blive fyret, hvis han skulle i fængsel.

Landsretten tiltrådte, at T havde overtrådt vilkåret om samfundstjeneste. To dommere udtalte herefter:

"Da der er tale om en enkelt overtrædelse af vilkåret, finder vi ikke fuldt tilstrækkeligt grundlag for at træffe afgørelse om ubetinget fængselsstraf, og vi stemmer derfor for at opretholde den betingede dom med vilkår om samfundstjeneste, således at samfundstjenesten skal udføres inden for en længste tid på 6 måneder fra denne dom, jf. straffelovens § 66, stk. 1. nr. 2."

En dommer udtalte:

"Af de grunde, som byretten har anført, stemmer jeg for at stadfæste dommen."

Landsretten fastsatte herefter, at den betingede dom med samfundstjeneste og til lægsbøde blev opretholdt, dog således at samfundstjenesten skulle udføres inden for en længste tid på 6 måneder fra landsretsdommen.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger for begge retter.

Årsberetning for Københavns Byret 2000

Det gennemgående tema for de meget smukke illustrationer er denne gang Byrettens lyskilder, fra dobbelte kammerstager til pragtfulde lysekroner og nyere loftsbelysninger, bl.a. i form af PH-lamper.

Ved udgangen af 2000 var der udover præsidenten 49 dommere (gengivet i anciennitetsfølge side 27).

Der opstilles et interessant regnestykke side 26:

"Selvom de direkte udgifter ved at gennemføre de meget store og langvarige straffesager, der typisk er rejst af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK), ikke skal afholdes af byrettens budget, hører det alligevel med til redegørelsen om økonomi at oplyse størrelsen af disse udgifter.

Der er således i 7 af den slags sager i 2000 tilsammen afholdt udgifter til advokater, revisorer, domsmænd og vidner med i alt knap 44,5 mio kr.

Der kunne for det beløb afvikles flere tusinde almindelige domsmandssager."

Blandt konkrete straffesager redegøres der både for Plejebosagen og sagen vedr. dokumentfalsk i PFA, der er under anke.